СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

УДК 002.2 (477)
DOI: https://doi.org /10.32461/2409-9805. 1.2019.165297

Литвин Сергій Харитонович,
доктор історичних наук, професор,
проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
serlytvyn@ukr.net
orcid.org/0000-0003-0010-2675

Добровольська Вікторія Василівна,
кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент
доцент кафедри культурології та інформаційних комунікаці
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
vika_dobrovolska@ukr.net
orcid.org/0000-0002-0927-1179

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ «БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. ІНФОРМОЛОГІЯ» У ПРОФЕСІЙНОМУ КОМУНІКАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

***Мета роботи**. Здійснити тематичний огляд статей, опублікованих у фаховому журналі «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія». **Методологія дослідження** полягає у використанні загальнонаукових методів аналізу, синтезу, логічного методу, методу візуалізації результатів дослідження. **Наукова новизна роботи** полягає в аналізі тематичної складової публікацій за 15 років (2004–2018), які розкривають основні напрямки досліджень, представлених у часописі. **Висновки.** Огляд публікацій свідчить про те, що журнал став важливим історичним джерелом, яке зберігає результати наукових розвідок та досліджень з інформаційної, бібліотечної діяльності та архівної справи. Зміст публікацій дозволяє проаналізувати тенденції розвитку науки і практики документно-інформаційної галузі, діяльність як окремих архівів, бібліотек, музеїв, наукових установ, закладів вищої освіти, так і підготовку фахівців у галузі, що, в свою чергу, підвищує рівень знань і комунікацію між фахівцями.*

***Ключові слова**: науковий журнал, бібліотекознавство, документознавство, інформологія, соціальні комунікації, комунікаційний простір.*

Литвин Сергей Харитонович,
доктор исторических наук, профессор,
проректор по научной работе и международным связям
Национальной академии руководящих кадров культуры и искусств

Добровольская Виктория Васильевна,
кандидат наук по социальным коммуникациям, доцент,
доцент кафедры культурологии и информационных коммуникаций
Национальной академии руководящих кадров культуры и искусств

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ «БИБЛИОТЕКОВЕДЕНИЯ. ДОКУМЕНТОВЕДЕНИЕ. ИНФОРМОЛОГИЯ» В ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ КОММУНИКАЦИОННОМ ПРОСТРАНСТВЕ

***Цель работы**. Осуществить тематический обзор статей опубликованных в научном журнале «Библиотековедение. Документоведение. Информология». **Методология исследования** заключается*

© Литвин С.Х., Добровольська В.В.

в использовании общенаучных методов анализа, синтеза, логического метода, метода визуализации результатов исследования. ***Научная новизна*** *работы заключается в анализе тематической составляющей публикаций за 15 лет (2004–2018), которые раскрывают основные направления исследований опубликованых в журнале.* ***Выводы****. Обзор публикаций свидетельствует о том, что журнал стал важным историческим источником, который сохраняет результаты научных исследований по информационной, библиотечной деятельности и архивному делу. Содержание публикаций позволяет проанализировать тенденции развития науки и практики документо-информационной отрасли, деятельность как отдельных архивов, библиотек, музеев, научных учреждений, высших учебных заведений, так и подготовку специалистов в области, что, в свою очередь, повышает уровень знаний и коммуникацию между специалистами.*

Ключевые слова: *научный журнал, библиотековедение, документоведение, информология, социальные коммуникации, коммуникационное пространство.*

Lytvyn Sergii,
Doctor of Historical Sciences, Professor,
Vice-Rector for Scientific Work and International Relations
of the National Academy of Managing Culture and Arts

Dobrovolska Viktoriya,
Doctor of Philosophy in Social communications, associate professor,
associate professor of the Department of Cultural Studies
and Informational Communications
of the National Academy of Managing Culture and Arts

SCIENTIFIC JOURNAL "BIBLIOTEKOSNAVSTVO. DOCUMENTATION. INFORMOLOGY" IN PROFESSIONAL COMMUNICATIONS SPACE

The purpose of the article. *To carry out a thematic review of articles published in the journal "Library Science. Record Studies. Informology".* ***The methodology is*** *to use general scientific methods and special methods: analysis, synthesis, logical method, a method of visualization of research results.* ***Scientific novelty*** *is to analyze the thematic component of publications for 15 years (from 2004 to 2018), which reveal the main areas of research presented in the journal.* ***Conclusions.*** *The review of publications shows that the magazine has become an important historical source that retains the results of scientific research and research on information, librarianship and archival affairs. The content of publications allows to analyze trends in the development of science and practice of the document and information industry, the activity of separate archives, libraries, museums, scientific institutions, institutions of higher education, and training of specialists in the field, which in turn increases the level of knowledge and communication between specialists.*

Key words: *scientific journal, library science, document science, informology, social communication, communication space*

Актуальність теми дослідження. Важливу роль у формуванні і розвитку професійних комунікацій відіграють фахові періодичні видання. Вони є основою наукової комунікації й слугують першоджерелом для опублікування теорій, ідей та результатів наукових пошуків. Помітне місце серед професійних журналів інформаційного профілю займає науковий журнал «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія». Часопис відрізняється комплексним відображенням споріднених проблем бібліотекознавства, документознавства, інформології, висвітленням як теоретичних засад цих наук, так і практики діяльності інформаційних установ, закладів вищої освіти.

Аналіз досліджень і публікацій. Діяльність журналу висвітлюалася у низці публікацій вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема І. Давидової [3], В. Бездрабко [1-2], В. Добровольської [4-5], М. Слободяника [7-16], В. Ставицької [17], Є. Плешкевича [6], Г. Швецової-Водки [18]. Моніторинг бібліоте-

кознавчих публікацій у журналі «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» за 2004–2008 рр. здійснила І. Давидова [3]. Г. Швецова-Водка розглянула зміст журналу за 2004–2008 рр. та дала авторську оцінку висвітлення в ньому проблем документознавства [18]. В. Бездрабко висвітлила історію створення журналу, проаналізувала тематику та вказала на його особливу роль у соціальній і когнітивній інституалізації вітчизняної науки про документ [1]. Огляд публікацій присвячених актуальним питанням бібліотекознавства, документознавства на сторінках часопису 2015 – 2016 рр. зробила В. Добровольська [5]. М. Слободяник, як головний редактор, щорічно підводив підсумки діяльності журналу та пропонував перспективну проблематику публікацій у наступному році, що сприяло подальшому удосконаленню журналу [8-16].

Виклад основного матеріалу. У лютому 2004 року побачив світ перший номер часопису. Ювілейна дата першого 15-ліття спонукає до роздумів, підведення підсумків, визначення напрямків подальшого розвитку.

Ініціатором і провідником ідеї наукового журналу в життя був відомий бібліотекознавець, документознавець, доктор історичних наук, професор М. Слободяник – головний редактор у 2004–2012 рр. Серед членів редколегії, які стояли біля витоків часопису та сприяли реалізації його стратегічних цілей, відомі вітчизняні і зарубіжні вчені – лідери наукових шкіл, автори фундаментальних праць, фахівці високого рівня О. Алещенко, Г. Боряк, Л. Вовк, М. Євтух, В. Ільганаєва, С. Кулешов, Н. Кушнаренко, М. Ларін, І. Матяш, М. Проценко (відповідальний секретар), О. Путро, О. Семашко, А. Соколов, Ю. Столяров, Л. Філіпова, А. Чачко.

Концептуальні засади журналу викладено у першому числі часопису, де зазначалося, що мета нового фахового видання – «комплексне відображення споріднених проблем розвитку бібліотекознавства, документознавства, інформології та висвітлення теоретичних засад цих наук і їх впливу на практику» [16]. Мета окреслила головні завдання: сприяти розв'язанню дискусійних проблем сучасної документології та основних теоретичних напрямів документознавства (документальних комунікацій, документних потоків, документного фондознавства, електронного документознавства, управлінського документознавства), теорії та історії діловодства; розглядати широке коло питань теоретико-методологічних та історичних проблем документознавства; висвітлювати теоретичні проблеми суміжних наук – архівознавства, джерелознавства, документографознавства, книгознавства, бібліографознавства, бібліометрії т. ін.; відображати актуальні події та факти наукового життя – інформувати про професійні форуми, ювілеї організацій, відомих вчених і фахівців, захист дисертацій [16]. Цим завданням підпорядковуються редакційні статті на гостроактуальні теми, які окреслюють проблематику номера, розмаїття тематики студій зовнішніх дописувачів, рецензії та літературні галузеві новинки, хронікальні нотатки про захист дисертацій і та ін.

Концепція визначила пріоритетну тематику публікацій: проблеми інтеграції наук інформаційно-документного циклу; аналіз спільного і особливого у теоретико-методологічних засадах бібліотекознавства, документознавства, інформології; фундаментальні поняття, властивості й ознаки інформації, комунікації і документа в контексті їх впливу на бібліотечну та документознавчу науку і практику; комплексні міждисциплінарні проблеми методології та методики наукових досліджень; аналіз структури і змісту інформаційних потреб основних категорій користувачів; формування і забезпечення збереження документних фондів тощо[16].

Широке коло питань обговорювалося в ґрунтовних наукових публікаціях на сторінках часопису в рубриках «Бібліотекознавство та інформаційна діяльність», «Документознавство, архівознавство», «Інформологія та Соціальні комунікації» «Інформаційні технології», «Професійна освіта», «Наукове забезпечення діяльності бібліотек», «Книгознавство та видавнича діяльність», «Культурний простір України і документальна спадщина», «Історичні дослідження», «Унікальні фонди бібліотек» тощо. Позитивною є апробація на сторінках часопису результатів наукових досліджень, зокрема, опублікування основних наукових результатів дисертацій здобувачами

наукових ступенів та досліджень претендентів на присвоєння вчених звань; офіційного визнання наукових публікацій, врахування при оцінюванні результатів наукової діяльності та атестації наукових та науково-педагогічних працівників. За змістом автори часопису відображають актуальні проблеми теорії та практики бібліотекознавства, документознавства та архівознавства, сучасні тенденції розвитку інформаційної інфраструктури суспільства, проблеми підготовки фахівців документно-інформаційної сфери тощо. Крім того, постійно публікуються інформаційно-аналітичні матеріали до рубрик «Події і факти наукового життя»; «Пам'яті вченого»; «Вітаємо ювіляра»; «Рецензії», а також інформація довідково-інформаційного характеру [4].

З 2004 по 2018 рік побачили світ понад шість десятків номерів журналу. Серед авторів: доктори наук, професори, кандидати наук, доценти, докторанти, аспіранти, студенти та ін. Журнал отримав визнання як професійного наукового загалу, так і широкого кола практиків сфери соціальних комунікацій суспільства.

Від 2012 року редакційну колегію очолює доктор історичних наук, професор Литвин Сергій Харитонович. У різні роки до складу редакційної колегії журналу входять відомі вітчизняні і зарубіжні вчені-лідери наукових шкіл, автори фундаментальних праць, висококомпетентні професіонали, які користуються заслуженим авторитетом у фаховому загалі, О. Алещенко, В. Бездрабко, Г. Боряк, Т. Боряк (відповідальний секретар 2009–2013 рр.), Д. Вєдєнєєв, Л. Вовк, І. Давидова, В. Добровольська (відповідальний секретар 2013 р. – по д.ч.), Л. Дубровіна, М. Євтух, Р. Єсипенко, В. Ільганаєва, О. Кобєлєв, О. Кириленко, С. Кулешов, Н. Кушнаренко, К. Лабузіна, М. Ларін, В. Ляхоцький, В. Маркова, І. Матяш, Р. Мотульський, Г. Папакін, Л. Петрова (заступник головного редактора), Л. Прокопенко (відповідальний секретар 2008–2009 рр.) М. Проценко (відповідальний секретар 2004–2008 рр.), О. Путро, О. Семашко, А. Соколов, Ю. Столяров, О. Федотова, Л. Філіпова, С. Харченко, А. Чачко, Г. Швецова-Водка, Г. Шемаєва, В. Шинкарук та ін.

Роль і місце журналу зумовлене, насамперед, науковим статусом своїх авторів. Серед авторів: доктори наук, професори, кандидати наук, доценти. В журналі друкувалися знані науковці В. Андрієнко, О. Анісімова, Г. Асєєв, В. Бездрабко, Г. Боряк, В. Вергунов, О. Воскобойнікова-Гузєва, І. Давидова, Л. Дубровіна, В. Ільганаєва, Я. Калакура, Л. Костенко, В. Копанєва, М. Комова, С. Кулешов, Н. Кунанець, Н. Кушнаренко, В. Ляхоцький, О. Матвієнко, І. Матяш, Т. Навальська, В. Пасічник, О. Пастушенко, Г. Папакін, А. Пелещишин, М. Сенченко, Г. Сілкова, В. Скнар, М. Слободянник, М. Тимошик, В. Удовик, Л. Філіпова, В. Чернець, В. Шандра, Г. Швецова-Водка, М. Щербак та інші.

Міжнародний статус виданню надає участь в журналі зарубіжних авторів, відомих вчених з Росії: А. Кадирової, М. Ларькова, Т. Новоженової, Г. Пиріжкова, Є. Плєшкевича, В. Рижова, А. Соколова, Ю. Столярова; з Білорусії: Н. Камполе, С. Сілкова, В. Федорова; з Литви – Ю. Чапіте; з Фінляндії – Й. Вампуле; з Азербайджану – Садигов Тахир; з КНР – Цзя І.

Серед постійних авторів: працівники НАКККіМ, члени редколегії, а також авторитетні фахівці-практики Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (Л. Дубровіна, Л. Костенко, К. Лобузіна, І. Лобузін, С. Горова, Ю. Половинчак), та інших наукових, національних, державних, обласних бібліотек (А. Вергунов, А. Андрухів, О. Кириленко, О. Збанацька, С. Зворський, Г. Саприкін, О. Виноградова, В. Соколов, В. Мудроха, Н. Попадюк та ін.), викладачі провідних закладів вищої освіти України (В. Бездрабко, О. Воскобойнікова-Гузєва, І. Давидова, В. Добровольська, В. Загуменна, О. Кобєлєв, М. Комова, Н. Кунанець, С. Литвинська, О. Михайлюк, Т. Новальська, Ю. Палеха, В. Пасічник, А.Пелещишин, Л. Прокопенко, В. Спрінсян, О. Тур, Л. Філіпова, Г. Швецова-Водка, І. Шевченко та ін.). Свої статті в журналі регулярно друкують відомі фахівці, зарубіжні колеги з Білорусі, Литви, США, ФРН, Фінляндії, Китаю, Азербайджану[4].

Становленню журналу як фахового наукового видання сприяли відомі вчені: О. Баркова, Г. Боряк, В. Горовий, Л. Дубровіна, В. Ільганаєва, Г. Ковальчук, С. Кулєшов, Н. Кушнаренко, І. Матяш, Т. Новальська, Г. Папакін, Л. Прокопенко Л. Філіпова, Я.О. Чепуренко, Г. Швецова-Водка, Н. Христова та ін. На сторінках журналу знаходять відображен-

ня наукові публікації які торкаються висвітлення проблем інтеграції наук інформаційно-документного циклу, розвитку інформатизації бібліотек, унікальних фондів бібліотек і архівів, питань теоретико-методологічних та історичних проблем документознавства, активно відображається проблематика теорії соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, праці присвячені підготовці фахівців зі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», організації безперервної освіти, висвітлювалися основні напрями бібліографічної діяльності, розвиток бібліотекознавства в Україні, тощо [4].

Позитивною є апробація на сторінках часопису результатів докторських дисертацій В. Горового, І. Давидової, Г. Ковальчук, Т. Новальської, Г. Шамаєвої, О. Кобєлєва, Н. Кунанець, К. Лобузіної, В. Боздрабко, О. Воскобойнікової-Гузєвої, О. Шевченко, О. Пастушенко. Результати досліджень кандидатських дисертацій відображають статті Т. Боряк, Н. Кашеварової, В. Рудюка, О. Збанацької, О. Кравцової, О. Політової, Ю. Ковтанюка, В. Добровольської, С. Дригайло, Л. Литвинової, І. Лобузіна, А. Шелестової, О. Рибачка, А. Ржеуського та інших.

У журналі постійно приділяється увага підготовці фахівців документно-інформаційної сфери та розвитку документознавчої освіти в Україні, для чого виділено спеціальну рубрику, але деякі матеріали вміщувалися і у інших рубриках. Проблеми і перспективи підготовки фахівців з документознавства та інформаційної діяльності розглядає Г. Власова (2004, №1). О. Матвієнко висвітлила стан і перспективні тенденції розвитку документознавчої освіти в Україні (2010, №4). Л. Філіпова проаналізувала можливості використання Інтернет-технологій для вдосконалення підготовки майбутніх документознавців (2011, №3). М.С. Слободяник розглянув основні етапи розвитку вищої документознавчої освіти (2011, №3). Формуванню інформаційно-комунікативної компетентності в процесі підготовки фахівців документно-інформаційної сфери присвячена стаття О. Андріянова та О. Татакі. Т. Новальська науково обґрунтувала сучасні тенденції розвитку ступеневої підготовки фахівців інтегрованої спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» у вищих навчальних закладах I-II та III-IV рівнів акредитації (2017, №1).

Високим теоретичним рівнем відрізняються низка публікацій з питань наукового забезпечення діяльності бібліотек. Зокрема, І. Давидової, Т. Ярошенко, О. Кириленка, О. Кобєлєва, В. Копанєвої, Н. Кунанець, Г. Липак, К. Лобузіної, О. Мар'їної, М. Слободяника, Д. Солов'яненка, Т. Симоненка, О. Пастушенко, Н. Кунанець, Н. Стрілець, та інших. Зокрема, К. Лобузіна розглядає застосування технологій керування знаннями у бібліотечній справі, сучасні тенденції розвитку веб-технологій щодо майбутнього бібліотеки (2012, №1), І.В. Лобузін приділяє увагу виробленню єдиних технічних та технологічних підходів оцифрування бібліотечних фондів, надання доступу до цифрової бібліотеки, інтеграції цифрових ресурсів до міжнародних бібліотечних цифрових проектів (2017, №1). У статті В. Копанєвої визначено концептуальні засади переходу від розрізнених технологічних модернізацій до системних функціональних і структурних трансформацій наукової бібліотеки та обґрунтовано новий напрям її діяльності – формування інформаційно-технологічної інфраструктури е-науки (2016, №3). Стаття Н. Кунанець та Г. Липак присвячена вивченню можливостей консолідації інформаційних ресурсів в умовах інформаційного суспільства (2016, №3). О. Пастушенко у своїй статті розкриває питання щодо розвитку комунікаційних функцій бібліотек, ролі наукових ресурсів та засобів комунікації у створенні нового напряму формування системи наукового електронного середовища України, пов'язаного з ресурсами та прямими науковими зв'язками, що дозволять Україні стати повноправним членом глобального інформаційного наукового співтовариства (2016, №1).

Серед бібліотекознавчих публікацій виділяється стаття Л. Костенка, в якій він запропонував оригінальну авторську концепцію Бібліотеки у суспільстві знань (2006, №3). Оригінальністю відрізняються статті Т. Боряк, які присвячені проблемам бібліографування архівної україніки (2011, №4) та формуванню сучасного напрямку розвитку архівної україніки (2012, №2). О. Кириленко проаналізував основні підходи до організації діяльності з охорони інтелектуальної

власності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (2016, № 2).

На сторінках журналу приділяється увага і проблематиці унікальних фондів бібліотек і архівів. Серед досліджень у цьому напрямі особливої уваги заслуговує стаття присвячена історії переміщення книжкової культурної спадщини України в період Другої світової війни Г. Боряка та Л. Дубровіної (2004, №1). Унікальні фонди бібліотек проаналізовані в оригінальних публікаціях Г. Ковальчук (2004, №1, №3; 2005, №4;) та Л. Мухи, яка висвітлила результати досліджень колекційних фондів НБУВ (2008, №1). До дослідження цієї проблематики долучилися Н. Кашеварова (2005, №2; 2016, №4) та Т. Боряк (2008, №1) [15].

Викликають інтерес статті присвячені обслуговуванню користувачів бібліотек. В. Пашкова досліджує еволюцію бібліотечного обслуговування громадян із особливими потребами (2006, № 3). Стаття О. Ісаєнко присвячена розвитку інноваційних складових технологій інформаційного обслуговування в провідних бібліотеках України (2009, № 2). Нові підходи до обліку бібліотечних фондів та використання технологій штрих-кодування в обслуговуванні користувачів ДНСГБ НААНУ досліджують Н. Гриценко та В. Гудзеватий (2010, № 3). Упровадження інформаційних технологій у процеси комплектування ДНСГБ НААНУ розкриває стаття В. Головенко у співавторстві з Н. Басун (2010, № 3). У статті А. Ржеуського, Н. Кунанець, О. Лозицького, В. Пасічника висвітлено інноваційні підходи до бібліотечного обслуговування користувачів електронними книгами (2018, № 1).

Значну увагу провідні українські вчені приділяють питанням розвитку методології у бібліотекознастві та документознавстві, а саме: Л. Дубровіна, О. Воскобойнікова-Гузєва, Ю. Горбань, Л. Ковальська, Н. Кунанець, Н. Кушнаренко, Н. Моісєєва, Г. Папакін, Г. Швецова-Водка, О. Шевченко та інші. Так, Л. Дубровіна відзначає еволюцію засобів наукового пізнання у книгознавстві, бібліотекознавстві та документознавстві, визначає нові напрями соціального та інформаційного підходів (2005, №1). Г. Папакін порушує питання розширення наукового інструментарію методик документознавчої науки за рахунок герменевтики (2010, №4). Т. Новоженова у співавторстві А. Кухтіною розглянули складні методологічні проблеми дослідження метабібліографії (2011, №4). В. Добровольська обґрунтувала можливості використання пізнавальних можливостей комунікаційного підходу для вдосконалення галузевої системи керування документацією (2014, №1). Наукові підходи комунікативістики для досліджень інтердокументних комунікацій розглядає Л. Філіпова (2014, №4). Н. Моісєєва досліджує основні аспекти розвитку методології досліджень соціальної комунікації, доводить наявність протиріч у методологічному полі соціальних комунікацій, що є наслідком тривалого розвитку теорії соціальних комунікацій у межах різних наукових напрямів: філософії, психології, соціології, педагогіки, культурології тощо (2015, №1). Ю. Горбань приділяє увагу методології та методам дослідження проблем зберігання книжкових пам'яток у бібліотеках України (2015, № 3). О. Воскобойнікова-Гузєва досліджує розвиток методології бібліотекознавчих досліджень: традиції та новації (2017, № 3).

На сторінках журналу опублікована низка статей документознавчого спрямування. Загальнотеоретичні проблеми відображені у статтях С. Кулєшова, С. Литвина, М. Слободяника, Г. Швецової-Водки, Є. Плешкевича. Ґрунтовною є стаття М. Слободяника в якій висвітлено бачення документології як теоретичної складової документознавства, викладено авторську позицію щодо сутності, змісту і структурних особливостей документології; визначено перспективну проблематику документологічних досліджень (2004, №4), в іншій статті М. Слободяник розкриває основні напрями розвитку документознавства в сучасній Україні (2012, №2). У статті С. Литвина висвітлено сучасний стан наукової розробки проблем документознавства та суперечливість поглядів науковців щодо його структури (2012, №3-4). В. Бездрабко розглядає сучасний стан та перспективи розвитку історичного документознавства в Україні (2017, №4). О. Збанацька запропонувала авторське бачення документної евристики як науково-прикладної дисципліни наук соціально-комунікаційного циклу (2017, № 4). Ю. Нестерович обґрунтував необхідність активного використання ре-

зультатів документологічних досліджень при розробці термінологічних стандартів (2010, №4). В. Добровольська ґрунтовно проаналізувала вітчизняний стандарт із керування документаційними процесами (2010, №1), розглянула стандарти, що регулюють створення електронних довідкових систем та цифрового ресурсу з урахуванням специфіки культурної галузі (2018, №2). О. Тур здійснила огляд міжнародних нормативних актів (стандартів) у сфері інформації та документації (2011, № 3). Л. Пасічник розглядає такий вид нормативних документів зі стандартизації як технічні умови, висвітлює особливості їхнього розроблення, реєстрації, бібліографічного обліку та порушує питання невизначеності статусу цих документів (2012, № 3-4). Проблемні аспекти функціонування національних стандартів серії «Інформація та Документація» висвітлені у статті С. Харченко та С. Литвинської (2013. № 1).

Низку статей присвячено галузевому документознавству. Стаття О. Шевченко присвячена обґрунтуванню нового наукового напряму – торговельного документознавства, предметом дослідження якого є закономірності розвитку системи торгівельної документації за окремими напрямами торговельної діяльності. (2017, №1). У статті Н. Філіпової вперше визначено передумови формування галузевої складової комплексної науки про документ у межах інформаційної концепції документознавства, в основу якої покладено специфіку системи медичної документації (2018, №1). К. Корнійчук вивчає сучасний досвід використання системи електронного документообігу в транспортній галузі на основі дослідження системи «E-freight», що застосовується в організації міжнародних авіаційних вантажоперевезень та інформаційної системи торгового співтовариства ДП «АМПУ» (2018, №2). Н. Артамонова досліджує засоби наукових комунікацій у медичній галузі (2008, № 4).

Суттєвий інтерес викликають дослідження, присвячені документознавчій термінології, які висвітлено у публікаціях Н. Ашаренкової, В. Бездрабко, О. Збанацької, О. Тур, Л. Філіпової, Г. Швецової-Водки. О. Збанацька висвітлює особливості побудови словникових статей для інформаційно-пошукового тезауруса та висвітлює практичний досвід предметизації документів на прикладі термінології документознавства (2012, №3-4). О. Дроздова досліджує термінологічні проблеми торговельної документації (2014, № 2). Цифрові архіви в сучасному суспільстві: термінологічний та змістовий аспекти розкриває у своїй статті Л. Філіпова (2018, №2).

Питання документаційного забезпечення діяльності установ та закладів висвітлено у публікаціях С. Литвинської, З. Свердлик, В. Спрінсяна, І. Гончаренко, О. Шевченко. Проблеми впровадження електронного документообігу представлено у статтях В. Болдовського, Л. Філіпової, О. Вдовіної, В. Рудюка. Аналізу веб-сайтів і веб-порталів, вебсторінок присвячені статті Л.Чекмарьової, О. Загорецької, А. Шелестової, Л. Климчук, О. Пастушенко. Важливі публікації відомих учених присвячені проблемам інформології та інформаційним системам і технологіям. У публікації В. Ільганаєвої проаналізовано вплив інформатизації на розвиток суспільства (2004, №1). Інформологічні аспекти в діяльності наукової бібліотеки розглянув В. Горовий (2006, №3). Г. Асєєв обґрунтував концептуальні підходи до проектування системи електронного документообігу (2006, №3), та запропонував оригінальну інформаційну систему підтримки управлінських рішень (20011, №3). В. Андрієнко приділяє увагу ролі інформації та документації в автоматизованих системах управління (2011, №4).

Окремої уваги заслуговують статті вчених, які на сторінках журналу висвітлюють зарубіжний досвід. Це, насамперед статті І. Матяш із проблем архівної україніки (2004, №3; 2007, №1), Л. Прокопенко, яка ґрунтовно проаналізувала здобутки Національної бібліографії Чехії (2007, №4), Нідерландів (2008, №1), Швеції (2017, № 4). Організацію і керування електронним документообігом у ФРН висвітлив у своїх публікаціях В. Рудюк (2005, №2, №3; 2006, №3). Безперечний інтерес для системи підготовки документознавців має узагальнення досвіду Австралії у статті І. Антоненко (2006, №4). Г. Папакін здійснив комплексний аналіз участі України в міжнародному архівному співробітництві (2007, №3). Об'єктом наукових зацікавлень О. Кравцової став архівний портал ЮНЕСКО (2007,

№2,3). У статті Т. Колесникової здійснено порівняльний аналіз інформатизації бібліотек вишів України і США (2010, №4). В. Удовик зосередився на дослідженні наукових праць, що вивчають розвиток і перспективи спеціалізованих документальних фондів з президентської тематики в Азердбайжані, Білорусії, Росії, США (2015, №3). Історії формування та наукового опрацювання архіву Українського Вільного Університету (м. Мюнхен) присвячена стаття О. Кириленка та О. Яценка (2015, №4). О. Островська проаналізувала зарубіжний досвід створення сайтів військових бібліотек (2017. № 4).

На сторінках журналу опубліковано низку оригінальних публікацій з інформології та соціальних комунікацій. Теоретико-методологічні проблеми системи галузевих наукових комунікацій висвітлила Г. Шемаєва (2009, №1). У публікації В. Копанєвої здійснено адаптацію відомих законів Ранганатана до мережі Інтернет (2009, №2). Привертають увагу статті О. Кобєлєва з проблем інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек, як чинника інституалізації соціально-комунікаційної сфери суспільства (2011, №2), та А. Шелестової, яка досліджує Веб-сайт як специфічне інформаційно-комунікаційне середовище (2011, №4). У статті Л. Філіпової простежено різні наукові та термінологічні трактування понять «медіа» та «медіа-простір»; визначено причинно-наслідкові зв'язки між ІКТ та медіа-простором; підкреслено вплив Інтернет-технологій; запропоновано визначення «медіа-простір документальних комунікацій» (2012, №2). Доступ до світових ресурсів наукової інформації як складової розбудови національного науково-інформаційного простору розглядає у своїй статті В. Попик (2015, №1).

Особливої уваги заслуговують статті В. Бездрабко присвячені аналізу здобутків фундаторів документознавства К. Мітяєва (2008, №1) і Поля Отле (2008, №2), а також сучасних провідних українських документознавців С. Кулєшова (2008, №3), М. Слободяника (2008, №4), Г. Швецової-Водки (2009, №1). На сторінках журналу розкрито внесок у науку і практику фундаторів бібліотекознавства І. Кревецького, автор У. Яворська (2005, №2); І. Крип'якевича, автор Т. Листвин (2007, №2); М. Ясинського (2007, №4) і В. Іваницького (2008, №4), автор О. Степченко [15]. Низку публікацій присвячено висвітленню внеску в науку знаних сучасних учених: Л. Дубровіної, автор М. Слободяник, (2004, №3), Я. Ісаєвича, автор Г. Ковальчук (2006, №1), Н. Кушнаренко, автор Ю. Столяров (2005, №3), В. Бабича, автор В. Загуменна (2007, №1) [15].

На сторінках журналу опубліковано заочні читацькі конференції (2006, №1, 2); презентовано Національну медичну бібліотеку України (2006, №3); Державну наукову сільськогосподарську бібліотеку НААН України (2010, №3). У журналі друкуються рецензії на навчальні посібники, підручники, монографії та інші наукові видання. У рубриці «Події і факти наукового життя» оглядові статті присвячені науковим конференціям, семінарам у Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв, Київському національному університеті культури і мистецтв, Українському науково-дослідному інституті архівної справи і документознавства, Державній науковій сільськогосподарській бібліотеці НААН України тощо.

Рубрика «Трибуна молодого дослідника» сприяє активному залученню до числа авторів журналу аспірантів, молодих вчених та перспективних студентів.

Постійною у журналі є рубрика «Вітання ювіляра». Редколегія журналу радо вітає колег з професійними святами та визначними подіями у їхньому житті.

До 15-літнього ювілею журналу у співавторстві С. Литвина, В. Добровольської, О. Збанацької, О. Кириленко підготовлено науково-допоміжний бібліографічний покажчик журналу, який містить повнішу інформацію про публікації та авторів журналу за період з 2004 по 2018 роки. Видання адресоване фахівцям у галузі бібліотекознавства, документознавства, архівознавства, соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, а також буде корисне викладачам, аспірантам, студентам і тим, хто створює бази даних.

Висновки. За час свого існування журнал здобув авторитет у професійній науковій спільноті, про що свідчить високий теоретичний рівень публікацій та активна постійна цитованість матеріалів. За рейтингом періодичних видань, що мають профіль в наукометричній базі Google Scholar, представленій на веб-

порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, журнал входить до 100 найкращих в Україні та посідає друге місце серед бібліотекознавчих наукових видань України.

Спільними зусиллями авторів, редакційної колегії вдалося реалізувати основну мету журналу – стати професійним комунікаційним середовищем документознавців, бібліотекознавців, архівістів та фахівців практиків інформаційної сфери. Журнал став важливим історичним джерелом, яке зберігає результати наукових розвідок та досліджень з інформаційної, бібліотечної діяльності та архівної справи. Зміст публікацій дозволяє проаналізувати тенденції розвитку науки і практики документно-інформаційної галузі, діяльність як окремих архіві, бібліотек, музеїв, наукових установ, закладів вищої освіти, так і підготовку фахівців у галузі, що в свою чергу підвищує рівень знань і комунікацію між фахівцями.

Статус часопису підтверджено на державному рівні, Вищою атестаційною комісією України журнал з 2004 року включений до Переліку фахових видань України, в яких публікуються результати дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук із спеціальностей «документознавство і архівознавство», напрям «соціальні комунікації» та «історичні науки». Наказом Міністерства освіти і науки № 747 від 13 липня 2015 року журнал затверджено як фахове видання зі спеціальності «соціальні комунікації», а відповідно до наказу Міністерства освіти і науки № 1151 від 6 листопада 2015 року є фаховим виданням зі спеціальності «інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Журнал індексується у міжнародних наукометричних базах даних Science Index (РІНЦ), Google Scholar, Research Bible, Polish Scholary Bibliography, BASE.

Виконання вимог сьогодення, зокрема щодо підвищення якості опублікованої у фахових виданнях наукової інформації та інтеграції видань до світового наукового простору, ставить перед редколегією журналу важливі завдання. Насамперед це надання періодичному виданню міжнародного ідентифікатора ISSN; присвоєння кожному опублікованому матеріалу міжнародного цифрового ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier); наявності web-сайту видання з українським та англійським інтерфейсами або web-сторінки видання на web-сайті засновника з відповідною інформацією про наукове видання; розміщення на платформі «Наукова періодика України» в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського НАН України; забезпечення якісного незалежного рецензування поданих для публікації матеріалів тощо. Це дозволить вивести журнал «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» на якісно новий рівень відповідно до сучасних стандартів і нормативних вимог, які регламентують представлення наукових видань у професійному науковому просторі. Журнал і надалі буде сприяти розвитку вітчизняного наукового потенціалу та інтеграції його у світовий науковий простір, створенню простору публічної комунікації вчених, зокрема донесення результатів їх досліджень до вітчизняної і світової наукових спільнот.

В перспективі редакційна колегія бачить необхідність публікування англомовних статей, ширшого залучення до числа авторів провідних вітчизняних і зарубіжних теоретиків і практиків; розширення кола авторів із числа молодих дослідників – аспірантів, магістрів, талановитих студентів.

Чекаємо оригінальних статей з фундаментальних і прикладних проблем, насамперед, документознавства, бібліотекознавства та інформаційно-комунікаційного циклу. Бажаним було б ширше обговорювати на сторінках журналу проблеми удосконалення підготовки і підвищення кваліфікації документознавців і бібліотекознавців, висвітлювати проблеми національного книговидання, розглядати проблеми теорії соціальних комунікацій та прикладних проблем інформології, вести наукову дискусію з існуючих проблем, зокрема з проблем розвитку реформованої спеціальності інформаційна, бібліотечна та архівна справа.

Ми з задоволенням будемо друкувати цікаві новини наукового життя, повідомлення про наукові конференції та вісті із конференцій, круглих столів, симпозіумів тощо. Сподіваємося на подальшу плідну співпрацю з авторським колективом і читачами журналу.

Вітаючи з 15-літнім Ювілеєм редакційну колегію журналу «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія», всіх читачів та авторів, прихильників і шанувальників жур-

налу, бажаємо всім творчих успіхів, наукових досягнень, миру і добра, здоров'я, віри і витримки, всіляких життєвих гараздів, а журналові – творчого довголіття, популярності та визнання широкої читацької аудиторії.

Список використаних джерел

1. Бездрабко В. В. Модерний факт документознавчої «часописної науки» : [історія і зміст часопису «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.»]. Бібліотечна планета. 2009. № 1. С. 17-20.

2. Бездрабко В. В. Флагман фахової вітчизняної періодики з документознавства [про журн. «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.»]. Вісник державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2008. № 3. С. 83–88.

3. Давидова І. О. Моніторинг бібліотекознавчих публікацій у журналі «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія». Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2009. № 1. С. 8–14.

4. Добровольська В.В. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. Library Science. Record Studies. Informology // Українська бібліотечна енциклопедія / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. URL: http://ube.nplu.org/article/LibraryScience/RecordStudies/0Informology. – Статтю створено: 29.11.2018. (дата звернення: 05.12.2018).

5. Добровольська В.В. Актуальні питання бібліотекознавства, документознавства на сторінках фахового часопису «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» (2015-2016 роки). Інформація, комунікація, суспільство 2017: Матеріали 6-ї Міжнародної наукової конференції ICS-2017. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. С. 315-316.

6. Плешкевич Е. А. Юбилей журнала «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.». Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2009. № 1. С. 24-25.

7. Слободяник М. С. «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.» – журнал ДАККІМ // Українська архівна енциклопедія / Держкомархів України, УНДІАСД. Київ, 2008. С. 182-183.

8. Слободяник М. С. Деякі підсумки 2008 року. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2008. №4. С. 12-13.

9. Слободяник М. С. Деякі підсумки і плани на 2007 рік. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2007. №1. С. 4-5.

10. Слободяник М. С. До підсумків 2007 року. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2008. № 1. С. 6-7.

11. Слободяник М. С. До підсумків діяльності журналу 2010 року. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2011. № 1. С. 6-8.

12. Слободяник М. С. До підсумків ювілейного року. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2010. № 1. С. 5-6.

13. Слободяник М. С. Журнал: рік минулий, рік новий. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2005. № 1. С. 4–6.

14. Слободяник М. С. Рік минулий – рік прийдешній. Бібліотекознавство. Документознавство. Інофрмологія. 2006. №1. С. 4-5.

15. Слободяник М. С. П'ять років у системі професійних комунікацій. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2009. № 1. С. 4–7.

16. Слободяник М.С. Концепція та пріоритетна проблематика журналу. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2004. № 1. С. 7–8.

17. Ставицька В. В. Часопису – п'ять! Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2009. № 1. С. 23-24.

18. Швецова-Водка Г. М. Проблеми документознавства на сторінках журналу «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія». Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2009. № 1. С. 14–18.

References

1. Bezdrabko V.V. (2009). The modern fact of the documentary «periodical science»: [history and contents of the journal «Library Science. Documentation. Informology. «]. Library Planet, 1, 17-20 [in Ukrainian].

2. Bezdrabko V.V. (2008). The flagship of the professional national periodicals on documentary studies [about the journal. «Library Science. Documentation. Informology. «]. Bulletin of the State Academy of Leaders of Culture and Arts, 3, 83-88 [in Ukrainian].

3. Davydova I.O. (2009). Monitoring of librarianship publications in the journal «Library Science. Record Studies. Informology». Library Science. Record Studies. Informology, 1, 8-14 [in Ukrainian].

4. Dobrovolska, V.V. (2018). Library Science. Record Studies. Informology. Library Science. Record Studies. Informology. Ukrainian Library Encyclopedia / National Library of Ukraine. b-ka Ukraine them. Yaroslav the Wise. Retrieved from http://ube.nplu.org/article/LibraryScience/RecordStudies/0Informology. [in Ukrainian].

5. Dobrovolska V.V. (2017). Topical Issues in Library Science, Documentation on the Pages of the Professional Journal «Library Science. Documentation. Informatics» (2015-2016 years). Information, Communication, Society 2017: Materials of the 6th International Scientific Conference ICS-2017[Electronic resource]. - Lviv: Lviv Polytechnic Publishing House, p. 315-316 [in Ukrainian].

6. Pleshkevich E. A. (2009). Anniversary magazine «Library Science. Record Studies. Informology». Library Science. Record Studies. Informology, 1, 24-25 [in Ukrainian].

7. Slobodyanyk M.S. (2008). «Library Science. Record Studies. Informology» – DAKKKiM Magazine. Ukrainian Archival Encyclopedia / State Committee of Ukraine, UNDIASD. Kiev, pp. 12-13 [in Ukrainian].

8. Slobodyanyk M.S. (2008). Some results of 2008. Library Science. Record Studies. Informology, 4, 12-13 [in Ukrainian].

9. Slobodyanyk M.S. (2007). Some results and plans for 2007. Library Science. Record Studies. Informology, 1, 4-5 [in Ukrainian].

10. Slobodyanyk M.S. (2008). To the results of 2007. Library Science. Record Studies. Informology, 1, 6-7 [in Ukrainian].

11. Slobodyanyk M.S. (2011). To the results of the 2010 magazine. Library Science. Record Studies. Informology, 1, 6-8 [in Ukrainian].

12. Slobodyanyk M.S. (2010). To the results of the jubilee year. Library Science. Record Studies. Informology, 1, 5-6 [in Ukrainian].

13. Slobodyanyk M.S. (2005). Magazine: a year past, a year new. Library Science. Record Studies. Informology, 1, 4-6 [in Ukrainian].

14. Slobodyanyk M.S. (2006). Year passed - the coming year. Library Science. Record Studies. Informology, 1, 4-5 [in Ukrainian].

15. Slobodyanyk M.S. (2009). Five years in the system of professional communications. Library Science. Record Studies. Informology, 1, 4-7 [in Ukrainian].

16. Slobodyanyk M.S. (2004). The concept and priority issues of the magazine. Library Science. Record Studies. Informology, 1, 7-8 [in Ukrainian].

17. Stavitskaya V.V. (2009). The magazine is five! Library Science. Record Studies. Informology, 1, 23-24 [in Ukrainian].

18. Shvetsova-Vodka G. M. (2009). Problems of Documentation on the pages of the journal «Library Science. Record Studies. Informology». Library Science. Record Studies. Informology, 1, 14-18 [in Ukrainian].